

Sayın Başkan,
Meclisimizin Değerli Üyeleri,
Meclisimizin Saygıdeğer Onur Üyeleri,
Değerli Misafirler ve
Kıymetli Medya Mensupları,

Nisan ayı meclis toplantımızda görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce, hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bu ay, ekonomimiz ve sanayimiz adına önemli gördüğümüz sigortacılık konusunu ve bu alandaki gelişmeleri değerli konuğumuzla birlikte ele alacağız. Türkiye Sigorta Birliği Başkanı sayın Can Akın Çağlar: “Sigortacılık ve Riskleri önleyebilmenin Sanayimiz ve Ekonomimiz Açısından Önemi” konulu bu ayki meclis toplantımıza katılarak bizleri mutlu ettiniz. Katılımınız için teşekkür ediyorum, hoş geldiniz.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmadan önce birkaç konuya değinmek istiyorum.

Dün, ulusal egemenliğimiz ve sevgili çocuklarımız açısından önemli bir gündü. Gelecek ayın başı ise, iş hayatımızın en önemli paydaşlarından birisini oluşturan çalışanlarımız açısından önemli.

Ulusal Egemenliğimizin simgesi olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Kuruluş gününü ve varlıklarıyla hayatımıza mutluluk katan çocuklarımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı ulus olarak büyük bir heyecan ve coşku eşliğinde

kutladık. 23 Nisan; bir ulusun yeniden doğuşunun ve geleceğinin ilk başlangıç tarihi olmakla beraber; O gün, geleceğimizin en kıymetli hazinesi çocuklarımıza da armağan ve emanet edildiği gündür. Mustafa Kemal Atatürk'ün istikbalimiz olan çocuklarımıza armağan ettiği bu anlamlı Bayram vesilesiyle, çocuklarımıza ve ülkemize barış, huzur, mutluluk ve başarı dolu bir gelecek diliyorum.

Gelişmek ve kalkınmak isteyen ülkemizde; çalışan ve işveren, hep birlikte Türkiye ekonomisini geliştirmek, toplumsal refahımızı artırmak için ortak mücadele veriyoruz. İstanbul Sanayi Odası olarak, işte bu ortak mücadelede tüm çalışanlarımızın, emek ve alın terleriyle sanayimize ve ekonomimize yaptıkları katkıyı takdire şayan buluyoruz. Tüm çalışanların gelecek Çarşamba günü kutlanacak olan 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü şimdiden kutluyorum.

Manevi dünyamıza yönelik mutlu bir kavuşmaya da az bir zaman kaldı. On bir ay boyunca hasret ve özlemle beklediğimiz huzur ayı Ramazan'a ulaşacağız. Bu mübarek ayı sevgi ve muhabbetle idrak ederken, manevi dünyamızda da bambaşka bir iklimi yaşayacağız. Ramazan ayının sizlere, ülkemize ve bütün İslam alemine huzur, bereket ve esenlik getirmesini diliyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Şimdi ekonomide önümüzdeki günlere ilişkin düşünce ve beklentilerimize değinmek istiyorum; 31 Mart Yerel Seçimleri'nin ardından ülkemizi seçimsiz dört buçuk yıllık bir dönemin beklediğini öngörüydük. Bunu öngörürken, bu seçimsiz uzun dönemin ekonomimiz için paha biçilmez bir

fırsat olduğunu da düşünüyorduk. Ancak seçimlerden sonraki gelişmelere baktığımızda İstanbul seçimleri üzerinden bir belirsizliğin bir süreliğine gündemde olacağını tahmin etmek hiç de zor olmasa gerek.

Kim ne derse desin, bir sanayici için, iş insanı için karar alma mekanizmalarını tıkayan en önemli faktör belirsizliklerdir. Geldiğimiz noktada, hala netleşmeyen ve o belirsizliği körükleyen seçim atmosferinden kurtulamamış bir süreci maalesef yaşamaya devam ediyoruz.

Ekonomide bizi zor bir dönemin beklediğini ve bu dönemi de belirsizliklerle yönetemeyeceğimizi anlamamız gerekiyor. Her ay açıklamakta olduğumuz Türkiye PMI verileri üzerinden konuşacak olursak, kabul etmemiz gerekir ki; yaklaşık bir yıldan bu yana PMI İmalat Endeksimiz, olumsuz gidişi ifade eden 50'nin altında seyrediyor. Bu verilerin hemen akabinde her ay açıklanan gerek sanayi üretim endeksleri ve gerekse kapasite kullanım oranları da bu gidişatı doğruluyor. Bu durum bizim için sürdürülebilir değil.

Çünkü sanayimiz şu anda maalesef hak etmiş olduğu hızından ve dinamizminden uzakta bir performans sergiliyor. Bunu, sektör sektör baktığımız zaman da görüyoruz. Başta otomotiv, elektronik ve inşaaata bağlı sanayi kollarımız olmak üzere, bunlara bağlı olan tüm sektörlerde bu durağanlık açık bir şekilde hissedilmektedir.

Bu nedenle Türkiye'nin bir an evvel PMI endeksini 50'nin üzerine çıkarması gerekiyor. Bununla ilgili de tabii ki öncelikle finans piyasaları rahatlamalıdır. Evet, yaklaşık dört beş aydır

yavaş yavaş da olsa finansa erişebilme konusunda bir rahatlama başlamıştı. Ama son üç dört haftadan beri oluşan süreç, son aylarda elde ettiklerimizi, özellikle faiz bandında tekrar kaybedilen noktaya doğru dönüştürdü.

Halen finansmana erişimde belki çok büyük zorluk yok ama; finans maliyetlerinde üç dört puanlık artışları şu anda sanayiciler olarak maalesef tekrar yaşıyoruz. Bu durum ortadan kalkmadıkça da tam randımanlı bir yatırım ortamının yeniden oluşması zor görünüyor. Çünkü bu finansman ortamıyla uzun vadeli öngörülebilir yatırımları yapabilmek, yatırım moralini oluşturabilmek noktasına gelebileceğimiz söylenemez.

Bugün ekonomideki gidişat, özellikle de kurdan kaynaklanan dalgalanmalar, maliyetleri olumsuz etkiliyor. Kurdaki volatilité hafif bir zıplamaya başladığı zaman tekrar güven tedirginliği başlıyor ki nitekim şu anda da onu tekrar yaşıyoruz.

Bizim bugünlerde asla ve asla ekonominin üstüne yeni bir tortu getirme lüksümüz yok. O nedenle ısrarla altını çizdiğimiz ve istediğimiz konu; bu belirsizlik döneminin umuyoruz ki en hızlı şekilde Türkiye'nin gündeminden kalkmasıdır.

Şunu net söyleyeceğim; CDS çok yakinen takip edilen bir risk primidir. Türkiye hangi koşullarda olursa olsun bizi dünyadan bu kadar ayıran bir CDS primini hak etmiyor. Bunu toparlamamız gerekiyor. Çünkü bunun bedelini de bir şekilde en sonunda reel sektör olarak bizler ödüyoruz.

Ödemekte olduğumuz bu bedele dikkat çekerken toplumsal barış ve huzurumuz için herkesin sorumlu ve duyarlı hareket

etmesinin gerektiği bir dönemden geçtiğimizi de özellikle vurgulamak istiyorum. Şiddet, öfke, sağduyudan kopmak geçmişte ülkemize ve toplumumuza ağır bedeller ödetti. Aydınlık bir gelecek için bu olumsuzluklardan sakınırken; akıl, ülkemizin menfaatleri ve toplumsal barış, hepimizin önem vermesi gereken ortak paydalarımız olmalıdır.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Şimdi ana gündem maddemizle ilgili görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Günümüz dünyası belirsizlik arz eden birçok risklerle doluyken firmalar da pek çok belirsizlik altında faaliyetlerini sürdürmek zorunda kalıyor. Bu durum risk yönetimini başarının kilit noktalarından biri haline getiriyor.

Öyle görünüyor ki; tüm dünyada ve yakın coğrafyamızda belirsizliğin ortaya çıkardığı riskler önümüzdeki dönemde daha da artacak. Jeopolitik risklerin yanı sıra, ekonomik fırtınalar ve türbülanslar sıklaşacak. Böyle bir ortamda riskten kaçınabilmeyi düşünmek, gerçekçi bir bakış açısı değil. Öyleyse, risklerle bir arada yaşamayı öğrenmek ve risk yönetiminde yetkinleşmek zorundayız.

Hepimizin bildiği üzere firmalar risk yönetiminde pek çok araç kullanabiliyor. Örneğin farklı iş kollarında veya farklı pazarlarda faaliyet göstermek, istikrarlı ekonomilere odaklanmak, fikri hazırlık yapmak, tedbirli olmak, alternatif finansman kaynaklarına ulaşmak bunlardan birkaçı. Ancak riskleri

yönetmenin belki de en önemli aracı, onları paylaşmak. Riskleri paylaşmak dendiğinde de akla ilk olarak sigortalama geliyor.

Giderek sigortacılık sektörü her geçen yıl faaliyetlerini geliştirerek sürdürüyor. Son yıllarda yaşanan gelişmelere baktığımızda, fiziki hasarların veya mali kayıpların sigortalanması şeklindeki geleneksel faaliyet kapsamının giderek genişlediğini görüyoruz. Günümüzde sektörün faaliyeti, iş süreçlerinin tamamında ortaya çıkabilecek olası risklerin doğuracağı kayıpların sigortalanmasını ve karşılanmasını içeriyor.

Söz konusu değişimle birlikte sigortacılığın sanayiye ve sanayi şirketlerine katkısı artık sadece hasar veya kaybın ortaya çıkması durumunda sağlanan desteklerden ibaret değil. Zira sigortacılığın tüm iş süreçlerine yayılarak genişlemesi, şirketlere sağladığı güvence ile rekabetçiliği güçlendiriyor ve işletmelerin finansman yönetimlerini de rahatlatıyor.

Gelişmiş ülkelerde nüfusun giderek yaşlanması, yaşam beklentilerinin ve emeklilik sürelerinin uzaması, devletin sosyal güvenlik rolünün azalması gibi gelişmeler de sigortacılık sektörünün önüne yeni fırsatlar getiriyor. Halen önemli büyüme potansiyeli vaat eden, büyük altyapı yatırımlarının yapıldığı gelişmekte olan piyasalar, sigortacılık açısından da cazibesini arttırıyor.

Tüm iş süreçlerinde dijitalleşmenin yaygınlaşması, big data analiz yöntemleri ve verilerin çok daha güçlü kullanılmasıyla beraber sigortanın doğasının değişeceğini düşünüyoruz.

Bu anlayış eşliğinde, günümüze kadar geleneksel sigortalama anlayış ve alışkanlıklarıyla büyümüş şirket ve kurumlar yeni dünyanın gerçekleri karşısında köklü değişimler geçirmek zorunda kalacak; yeni teknolojik trendleri en baştan benimseyerek yola çıkan küçük ama yeni aktörler ise daha avantajlı hale gelecektir.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Buradan Türkiye'ye dönecek olursak, sigortacılık sektörü ülkemizde dinamik ve güçlü mali yapısı, sahip olduğu nitelikli iş gücü ve uzun yıllara dayanan deneyimiyle yeni oyuncuları çekmeye ve ürün yelpazesini genişletmeye devam ediyor. Türkiye, genç nüfusu ve buna karşılık düşük sigortalılık oranlarıyla cazip bir pazar olarak hem yerli hem de yabancı yatırımcıların dikkatini çekiyor.

Ülkemizdeki toplam prim büyüklüğünün ülke gayrisafi hasılasının yüzde 1,5 olduğunu dikkate aldığımızda dünya ortalamalarının oldukça altında olduğunu görüyoruz.

Son zamanlarda ülkemizde sigortacılık sektörünün faaliyet alanının genişlemesinde özellikle devlet destekli Bireysel Emeklilik Sistemi, Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi (TARSİM) ve DASK gibi uygulamaların önemli rol oynadığı da bir gerçek.

Buradan sanayi sektörü ve sigortacılık arasındaki ilişkiye geçecek olursak; biz sanayiciler, hammadde, enerji gibi üretimin doğasından kaynaklanan risklerin yanı sıra insan faktörüne bağlı muhtelif risklerle de karşı karşıyayız. Bu tür

riskleri büyük ölçüde kontrol altında tutarak minimize edebiliyoruz. Ancak yangın, sel ve doğal afetlerden kaynaklı riskler söz konusu olduğunda en büyük güvencemiz sigorta.

Özellikle KOBİ ölçeğindeki firmalarımızın henüz sigorta konusunda gerekli bilinç seviyesinde olmadığını, sigorta müessesesini hiç kullanmadığını ya da eksik ve hatalı kullandığını görüyoruz. Dolayısıyla reel sektör açısından sigortanın sadece risk oluşmadığında katlanılan bir masraf kalemi olarak değil, risk oluştuğunda işletmeyi yok olmaktan kurtaracak hayati bir kaynak olarak görülmesi gerekiyor.

Hepimizin arzusu, sanayicilerimizin tüm risklerinin sigorta şemsiyesi altında yer alması. Ancak sanayicilerimizin risklerini sigorta ettirmede şirketler ve acentelerle önemli sorunlar yaşadığını da göz ardı edemeyiz. Örneğin sigorta şirketlerimiz hasarların arttığı durumlarda özellikle belirli sektörlerle yönelik sigortalarda ya çok ağır şartlar ortaya koyuyorlar ya da çok yüksek primler talep edebiliyorlar. Bazı şirketler ise kimya, boya, petrokimya gibi riskli görülen sektörlerden uzak duruyorlar veya belli konularda teminat vermekten çekiniyorlar. Yine son zamanlarda sigorta şirketlerinin yangın artışlarını gerekçe göstererek fabrikaları sigortalamaktan imtina ettikleri yönünde duyular almaya devam ediyoruz.

Hiç şüphesiz bu yaklaşımlar, üretmenin çok zor şartlar altında yapıldığı bir ortamda sanayiciyi ek zorluklarla karşı karşıya bırakmakta ve sigorta bilincinin gelişimini de aksatmaktadır. Sektör ayrımı olmaksızın tüm sanayi kuruluşlarımızın sigorta kapsamı alanına girmesi ve makul risk primleri ile sigortalanabilmesi için düzenlemeler yapılmalıdır. Bu

kapsamda, ÷lke genelinde teminat bulunamayan riskleri kapsayacak olan T÷rkiye Reas÷rans Havuzunun Yeni Ekonomi Programı'nda yerini almış olmasđ, bu t÷r sorunların giderilmesi açısından bizlere umut vermektedir.

D÷nya örneklerine baktđımızda özellikle kefalet ve alacak sigortalarının giderek daha fazla ne ıktđđnđ gr÷yoruz. Kefalet sigortaları hemen her alanda verilen teminatların yerine geçerken, alacak sigortaları ise alacaklıların finansal yönetiminde g÷vence sağlıyor.

Yine şirketlerin ngr÷lemeyen tahsilat problemlerine karşı korunması yoluyla finansal yapılarının güçlendirilmesi, böylece asıl faaliyet alanlarına odaklanmalarının sağlanması da önem taşıyor. Bu bağlamda, vadeli satışlardan doğan alacakların ödenmeme riskini teminat altına almayı amaçlayan, ticari alacak sigortasının hayata geçirilmesini de değerli buluyoruz.

Sayın ağlar,

Bu noktada sanayi sektör÷ ile sigortacılık arasındaki işbirliği ve etkileşimin geliştirilmesi amacıyla önemli bulduğumuz bazı önerilerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum:

Sigorta işlevinin yaygınlaştırılması ve sanayi firmalarında sigorta konusunda farkındalığın arttırılması için, iş yeri açma ve çalıştırmanın sigorta yaptırma koşuluna bağlanması, sigortası olmayan firmalara iş yeri ruhsatı verilmemesi gerektiğini d÷ř÷n÷yoruz.

Bu uygulamanın önemli miktarda yeni prim üretimi sağlanması, şirketlerimizin varlıklarının korunması ve kaynak israfının önlenmesi açısından kritik önem taşıyacağına inanıyoruz. Zorunlu sigorta uygulamasına geçilmesi halinde sanayide sigorta bilincini geliştirmek ve maliyet yükünü hafifletmek için aynı bireysel emeklilik sisteminde olduğu gibi, sigorta kültürümüzün tabana yayılması için sigorta primlerinin bir süre devlet tarafından desteklenmesinde de yarar görüyoruz.

Bu vesile ile, İstanbul Sanayi Odası ve Türkiye Sigorta Birliği olarak toplumda sigortanın önemine yönelik bir farkındalık yaratmak üzere ortak adımlar atmak istediğimizi de belirtmek istiyoruz. Bu işbirliği çerçevesinde reel sektörde bilgi eksikliğini giderecek, sanayicinin her türlü sorusuna yanıt verecek ve sanayicilerimizin doğru sigortalama yöntemleriyle buluşmasına aracılık edecek bir mekanizmanın oluşturulmasının yararlı olacağına inanıyoruz.

Sayın Başkan ve Meclisimizin Değerli Üyeleri,

Şimdi Odamızın geçtiğimiz haftalardaki bazı faaliyetlerini kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum:

İstanbul Sanayi Odası olarak çalışmalarımızı ve projelerimizi; Ülkemizin güçlü bir endüstri ülkesi olması hedefiyle yürütüyoruz. Bu çalışmalarımız kapsamında yerli üretimi ve yerli ürün kullanımını desteklemek en öncelikli hedeflerimiz arasında yer alıyor.

İşte bu anlayıştan hareketle; üzerinde aylardır çalışarak içeriğini titizlikle hazırladığımız 14. Sanayi Kongremizi, “Yerli

Ama Evrensel” ana temasıyla 2 Mayıs 2019 tarihinde gerçekleştiriyoruz. Bu yılki kongremizin ana temasını özellikle “yerlilik” üzerine kurguladık.

Her biri kendi alanında yetkin ve etkili isimlerin katılım ve sunumlarıyla yerli üretim ve yerli ürün kullanımı konusunda farkındalık yaratacakları 14. Sanayi Kongremize hepinizin katılımını bekliyoruz.

En küçük şirketten en büyük şirketlerimize kadar, eğer üretiyorsak ve ürettiğimiz ürün dış pazarlara yönelikse bazı temel stratejilerle hareket etmek zorundayız. İşte bu stratejileri oluşturmakta bizlere yol gösteren en önemli faktör de temel bazı makro verileri izlemek ve iyi analiz etmekten geçiyor. İSO olarak bu anlamda çok önemli bir işlevi yerine getireceğine inandığım, Türkiye’de ilk kez açıklanan bir veri setini, “İstanbul Sanayi Odası Türkiye İhracat İklimi Endeksi”ni bu ay itibarı ile başta ihracatçı sanayicimiz olmak üzere ekonomi kamuoyunun hizmetine sunmuş bulunuyoruz.

Yaklaşık 3.5 yıldır Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi’ni (PMI) birlikte açıkladığımız Markit ile birlikte gerçekleştirdiğimiz İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi Türkiye ekonomisi ve ihracatının gelişimine yönelik potansiyeli ortaya koyacak öncü gösterge niteliği taşıyor.

Bu ay gerçekleştirdiğimiz önemli bir toplantı da kurucuları arasında yer aldığımız İktisadi Kalkınma Vakfı ile oldu. Sayın Ayhan Zeytinoğlu başkanlığındaki İKV yönetimini odamızda misafir ederek ortak bir çalışma toplantısı gerçekleştirdik. İKV ile başta Avrupa Birliği (AB) konusunda yapılan çalışmalar ve devam eden üyelik müzakereleri olmak üzere yürütölmekte olan projeler hakkında karşılıklı bilgi alışverişi yaptık.

Bildiğiniz gibi bu yılın başında “Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü”ne imza atmıştık. Bu konudaki çalışmalarımız, tüm hızıyla sürüyor.

Gelecek hafta başında, 29 Nisan’da yapacağımız toplantıyla bu konuyla ilgili süreci, protokolden sonra yapılan çalışmaları ve önümüzdeki dönem için planlarımızı ele alacağız. Milli Eğitim Bakan Yardımcımız Sayın Mahmut Özer’in de katılarak mesleki ve teknik eğitimde sektörlerin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü sağlamayı amaçlayan protokole ilişkin gelişmeleri paylaşacağı, okul müdürleri ile sektör temsilcilerinin de tanışacağı bir birliktelik gerçekleştireceğiz.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Sözlerimi noktalarken; Değerli Konuğumuz Sayın Can Akın ağlar’a tekrar hoş geldiniz diyor, hepinizi, şahsım ve yönetim kurulumuz adına bir kere daha saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

